KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2015/1120

(2015. gada 8. jūlijs),

ar kuru naftas un gāzes izpētei Grieķijā piemēro atbrīvojumu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs

(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 4512)

(Autentisks ir tikai teksts grieķu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs ([1]), un jo īpaši tās 30. panta 4. punktu,

ņemot vērā pieprasījumu, ko iesniedza *Hellenic Petroleum S.A.* 2015. gada 2. februāra e-pasta vēstulē,

tā kā:

I. FAKTI

(1) Uzņēmums *Hellenic Petroleum S.A.* (turpmāk "pieprasījuma iesniedzējs") 2015. gada 2. februārī e-pasta vēstulē iesniedza Komisijai pieprasījumu atbilstīgi 35. panta 1. punktam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/25/ES ([2]). Minētajā pieprasījumā Komisijai lūgts norādīt, ka Direktīvas 2004/17/EK noteikumus un tajā paredzētās iepirkuma procedūras nepiemēro naftas un gāzes izpētei Grieķijā.

(2) Tas pats pieprasījuma iesniedzējs, ievērojot Direktīvas 2014/25/ES 35. panta 1. punktu, 2014. gada 23. decembrī iesniedza pieprasījumu attiecībā uz naftas un gāzes izpēti un naftas un gāzes ieguvi Grieķijā. Komisija atbildēja 2015. gada 8. janvārī, norādot, ka pieprasījums ir nepilnīgs un tāpēc saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES IV pielikuma 1. punkta trešās daļas noteikumiem attiecīgā īstenošanas lēmuma pieņemšanas termiņš sāksies pirmajā darbdienā pēc dienas, kad ir saņemta pilnīga informācija. Pieprasījuma iesniedzējs 2015. gada 2. februārī iesniedza pilnīgu pieprasījumu. Tomēr šis pieprasījums attiecās tikai uz naftas un gāzes izpētes darbību, nevis naftas un gāzes ieguvi.

(3) Komisija ar 2015. gada 5. marta vēstuli informēja Grieķiju par pieprasījumu, kas iesniegts saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 5. punkta pirmo daļu, un minētajai dalībvalstij prasīja sniegt papildinformāciju.

II. TIESISKAIS REGULĒJUMS

(4) Direktīva 2004/17/EK līdz tās atcelšanai attiecas uz naftas un gāzes izpētes līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, ja vien šai darbībai nav noteikts atbrīvojums saskaņā ar minētās direktīvas 30. pantu. Tomēr no procedūras viedokļa Direktīvas 2014/25/ES noteikumus piemēro pieprasījumiem par atbrīvojumu, jo atbrīvojuma piešķiršanas materiālie nosacījumi paliek nemainīgi pēc būtības.

([1]) OV L 134, 30.4.2004., 1. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

(5) Saskaņā ar Direktīvas 2004/17/EK 30. pantu minētā direktīva neattiecas uz līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības veikt kādu no minētās direktīvas 3.–7. pantā minētajām darbībām, ja dalībvalstī, kurā attiecīgo darbību veic, uz to attiecas tieša konkurence tirgos, piekļuve kuriem nav ierobežota. To, vai uz kādu darbību attiecas tieša konkurence, novērtē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem un ņemot vērā attiecīgās nozares īpatnības. Piekļuvi tirgum uzskata par neierobežotu, ja attiecīgā dalībvalsts ir īstenojusi un piemērojusi Direktīvas 2004/17/EK XI pielikumā minētos Savienības tiesību aktus par konkrētā tirgus atvēršanu. Saskaņā ar minētā XI pielikuma G. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/22/EK ([1]) ir attiecīgais Savienības tiesību akts par naftas vai gāzes izpētes un ieguves tirgus atvēršanu.

(6) Grieķija ir transponējusi ([2]) un piemērojusi Direktīvu 94/22/EK. Tādēļ piekļuve naftas vai gāzes izpētes un ieguves tirgum ir uzskatāma par neierobežotu atbilstīgi Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 3. punkta pirmajai daļai.

(7) Lai novērtētu, vai attiecīgā darbība ir pakļauta tiešai konkurencei tirgos, uz kuriem attiecas šis lēmums, jāņem vērā galveno dalībnieku tirgus daļa un šo tirgu koncentrācijas līmenis.

(8) Šis lēmums neskar konkurences noteikumu piemērošanu.

III. **NOVĒRTĒJUMS**

(9) Pieprasījuma iesniedzējs ir Grieķijas publisks uzņēmums, kas darbojas naftas un gāzes tirgū.

(10) Pieprasījums attiecas tikai uz naftas un gāzes izpēti. Pieprasījuma iesniedzējs kopā ar uzņēmumiem *Edison International SpA* un *Petroceltic Resources Plc*, ar kuriem tas veido konsorciju (katram uzņēmumam ir dalība 33,3 % apmērā), no Grieķijas valsts saņēma tiesības veikt ieguvi atkrastes atradnē Patras līcī (rietumos). Šajā konsorcijā pieprasījuma iesniedzējs ir projekta operators un atbild par izpēti, novērtēšanu, attīstīšanu, ieguvi un ekspluatācijas pārtraukšanas darbībām. Pieprasījuma iesniedzējs ir atbildīgs par visiem iepirkumiem, kas nepieciešami, lai attīstītu izpētes un ieguves darbības.

(11) Grieķija nesen organizēja vairākas atklātas procedūras divās licenču piešķiršanas kārtās, un tajās varēja piedalīties visi uzņēmumi, kas atbilda attiecīgajos ES noteikumos paredzētajiem standarta kritērijiem. Pirmajā licenču piešķiršanas kārtā izpētes licences tika piešķirtas ne tikai iepriekš minētajam konsorcijam, bet arī *Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon* un *Petra Petroleum* (kuru dalība ir attiecīgi 80 % un 20 %) izpētes veikšanai Joanninas blokā un *Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon* un *Trajan Oil & Gas Limited* (kuru dalība ir attiecīgi 60 % un 40 %) izpētes veikšanai Katakola blokā. Otrā licenču piešķiršanas kārta tika izziņota 2014. gada novembrī, un visas ieinteresētās personas tika aicinātas piedalīties procedūrā, lai saņemtu licences izpētei un ieguvei 20 atkrastes blokos Rietumgrieķijā.

(12) Saskaņā ar iedibināto Komisijas praksi ([3]) būtu jāuzskata, ka naftas un dabasgāzes izpēte veido vienotu produktu tirgu, jo izpētes sākumā nav iespējams noteikt, vai izpētes rezultātā tiks atrasta nafta vai dabasgāze. Turklāt saskaņā ar šādu praksi būtu jāuzskata, ka attiecīgais tirgus ģeogrāfiskā ziņā aptver visu pasauli. Tā kā nav nekādu norādījumu, ka šajā gadījumā ģeogrāfiskā tirgus definīcija būtu atšķirīga, šā lēmuma mērķiem tā būtu jāsaglabā.

(13) To uzņēmumu tirgus daļas, kuri veic izpēti, var aprēķināt, izmantojot trīs mainīgos lielumus – kapitālizdevumus, pierādītās rezerves un gaidāmo ieguves apjomu.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 30. maija Direktīva 94/22/EK par atļauju piešķiršanas un izmantošanas noteikumiem ogļūdeņražu meklēšanai, izpētei un ieguvei (OV L 164, 30.6.1994., 3. lpp.).
([2]) Likums Nr. 2289/1995 par ogļūdeņražu izpēti un ieguvi un Likums Nr. 4001/2011.
([3]) Skatīt jo īpaši Komisijas 2007. gada 19. novembra lēmumu, ar ko koncentrāciju atzīst par saderīgu ar kopējo tirgu (Lieta Nr. COMP/M/4934 – *KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL*) saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 (OV C 31, 5.2.2008., 2. lpp.).

(14) Kapitālizdevumu izmantošana, lai noteiktu uzņēmumu tirgus daļu izpētes tirgū, tomēr ir atzīta par nepiemērotu, kam viens no iemesliem bija atšķirības starp dažādos ģeogrāfiskajos apgabalos nepieciešamo ieguldījumu apjomiem. Uzņēmumu tirgus daļu novērtēšanai šajā nozarē parasti piemēro abus pārējos parametrus – pierādītās rezerves un gaidāmo ieguves apjomu ([1]).

(15) Saskaņā ar pieejamo informāciju 2013. gada 31. decembrī naftas un gāzes pierādītās rezerves visā pasaulē bija 469,7 miljardi normālkubikmetru naftas ekvivalenta (turpmāk "nm³ n. e.") ([2]). Grieķijai 2013. gada 31. decembrī bija mazāk nekā 0,03 % no pierādītajām naftas rezervēm un 0 % no pierādītajām dabasgāzes rezervēm. Saskaņā ar pieprasījumu provizoriskās aplēses/prognozes liecina, ka blokos, par kuriem koncesijas jau ir piešķirtas, varētu tikt atrasti 253–283 miljoni barelu jēlnaftas. Pat ja šīs aplēses tiktu apstiprinātas un klasificētas par pierādītajām rezervēm ([3]), Grieķijas daļa pasaules tirgū joprojām būtu ļoti niecīga (mazāk nekā 0,05 %).

(16) To uzņēmumu individuālā daļa, kuri jau darbojas vai tuvākajā nākotnē darbosies Grieķijā, būs vēl mazāka. Pēdējos trijos finanšu gados pieprasījuma iesniedzējs nav ieguvis naftu vai dabasgāzi Grieķijā vai kādā citā valstī.

(17) Izpētes tirgus nav ļoti koncentrēts. Tirgu, izņemot valstij piederošus uzņēmumus, raksturo trīs starptautisku, vertikāli integrētu privāto uzņēmumu, tā saukto *super majors* (*BP*, *ExxonMobil* un *Shell*), kā arī vairāku tā saukto *majors* dalība. Šie faktori ir norāde, ka uz šo darbību attiecas tieša konkurence.

IV. **SECINĀJUMS**

(18) Ņemot vērā 1.–17. apsvērumā izklāstīto informāciju, nosacījums par tiešu konkurenci, kas noteikts Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punktā, Grieķijā būtu jāuzskata par izpildītu.

(19) Nosacījums par neierobežotu piekļuvi tirgum uzskatāms par izpildītu, tādēļ Direktīva 2004/17/EK nebūtu jāpiemēro nedz gadījumos, kad līgumslēdzēji piešķir līgumus, kas paredzēti, lai dotu tiesības Grieķijā veikt naftas un dabasgāzes izpēti, nedz arī tad, kad tiek organizēti projektu konkursi minētās darbības veikšanai minētajā ģeogrāfiskajā apgabalā.

(20) Šā lēmuma pamatā ir juridiskā un faktiskā situācija laikposmā no 2015. gada janvāra līdz 2015. gada maijam, kas izklāstīta pieprasījuma iesniedzēja sniegtajā informācijā. Lēmumu var pārskatīt, ja būtiskas izmaiņas juridiskajā vai faktiskajā situācijā norādīs, ka nosacījumi Direktīvas 2004/17/EK 30. panta 1. punkta piemērošanai vairs netiek ievēroti.

(21) Šajā lēmumā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar Publiskā iepirkuma padomdevējas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Direktīva 2004/17/EK neattiecas uz līgumslēdzēju piešķirtiem līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības Grieķijā veikt naftas un dabasgāzes izpēti.

([1]) Skatīt jo īpaši 25. un 27. punktu Komisijas 1999. gada 29. septembra Lēmumā 2004/284/EK, ar ko koncentrāciju atzīst par saderīgu ar kopējo tirgu un EEZ līgumu (Lieta Nr. IV/M.1383 – *Exxon/Mobil*) (OV L 103, 7.4.2004., 1. lpp.), un turpmākos lēmumus, *inter alia* Komisijas 2007. gada 3. maija Lēmumu, ar ko saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 koncentrāciju atzīst par saderīgu ar kopējo tirgu (Lieta Nr. COMP/M.4545 – *Statoil/Hydro*) (OV C 130, 12.6.2007., 8. lpp.).

([2]) Skatīt pieprasījuma 5.2.1. punktu, kā arī tajā minētos informācijas avotus, jo īpaši pārskatu *BP Statistical Review of World Energy*, 2014. gada jūnijs.

([3]) 283 miljoni barelu jēlnaftas, kas vienāds ar apmēram 0,045 miljardiem kubikmetru jēlnaftas.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Grieķijas Republikai.

Briselē, 2015. gada 8. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Elżbieta BIEŃKOWSKA